

RIBERMÚSICA

www.ribermusica.org
[facebook/ribermusica.org](https://facebook.com/ribermusica.org)

RIBERMÚSICA

Ribermúsica és un moviment de MÚSICA COMUNITÀRIA nascut el 1995 que està vivint el seu ascens coincidint amb uns moments en què aquest fenomen s'està convertint en una veritable revolució.

La seva gran particularitat és el fet d'haver creat una autèntica "comunitat musical" en el seu barri (La Ribera) i els seus sectors adjacents (Santa Caterina, Sant Pere i el Gòtic Sud), formada pels participants en el PROJECTE ARTÍSTICOCULTURAL (amb el Festival de Tardor com a gran generador) i els participants en el PROJECTE SOCIO-EDUCATIU (amb la Riborquestra com a catalitzador i centre neuràlgic).

És però la claredat del seu discurs i la contundència dels seus plantejaments allò que parla amb més propietat d'uns valors que podrien escapar-se de la simple percepció; darrere l'embolcall lúdico-festiu dels primers anys s'hi amaga tot un món: grandesa, humanisme, cultura de pensament.

Al llindar del 20è aniversari, el gran "santuari" que ha bastit Ribermúsica a través de les ARTS i la CULTURA és, només, el gran preàmbul per abordar, amb una metodologia diferent, més imaginativa, més emotiva, més eminent, la PRAXIS SOCIAL.

... ..

Si el dossier-llibre '**Ribermúsica. L'Any Zero**' és eminentment un document de consulta, atractiu de factura, exhaustiu de contingut, però també, curull de reflexions, els tres textos que s'acompanyen són, al costat de la **Sinopsi Ribermúsica**, de lectura obligada per conèixer la veritable essència del projecte.

La consulta es pot arrodonir amb el **Document complementari** i el visionat dels enregistraments audiovisuals dels **Festivals de Tardor** i altres esdeveniments.

Però en trobar-nos en plena era de les noves tecnologies, és també la nova web de Ribermúsica -www.ribermusica.org-, allò que, ja a primer cop d'ull, reflecteix tota una realitat; lluny encara de la seva versió definitiva, va avançant en contínua millora i perfeccionament.

TRES TEXTOS FONAMENTALS PER CONÈIXER RIBERMÚSICA EN LA SEVA ESSÈNCIA

DUES RESPOSTES AL FORMULARI DE CANDIDATURA DE RIBERMÚSICA AL PREMI JOSEP PARERA 2012, CONVOCAT PER L'OBRA SOCIAL CAIXA PENEDÈS

1.

Ribermúsica va iniciar les seves activitats l'any 1995 arrel d'una petició de les entitats socials del barceloní barri de **la Ribera**, que el 1993 van encarregar al seu promotor l'organització d'un esdeveniment que el convertís en un referent cultural. Alhora, van proposar-li la creació d'una **Escola de Música** que tingués la voluntat de posar aquesta expressió artística a l'abast de tot el seu teixit social. Aquest encàrrec va materialitzar-se el 1995 amb la **Gran Festa de la Música de la Ribera**, una convocatòria que va congrega un nombre important de joves intèrprets i creadors interdisciplinaris, aplegats a l'entorn de la idea d'una gran **obra col·lectiva**, fet que va desvetllar un enorme interès, tant per part de la ciutadania del "tot Barcelona" com dels mitjans de comunicació.

Aquest fou el punt de partida del **Festival de Tardor Ribermúsica**, celebrat per primera vegada l'octubre de 1996 i que s'ha mantingut inalterable fins a 2011. Al temps de saber aprofitar el gran potencial d'un àmbit territorial que avui s'ha convertit en un sector imprescindible de la ciutat (notable empremta històrico-patrimonial, important nucli artístic-artesanal, comercial, lúdic i turístic), el promotor de Ribermúsica va indagar en les grans **mancances socials** del barri, que sobretot en els seus sectors adjacents (Santa Caterina, Sant Pere i la Barceloneta), presenta un altíssim índex d'immigració, amb un poder adquisitiu d'entre els més baixos de la ciutat.

L'organització del Festival de Tardor, que va generar multitud d'activitats derivades (a Barcelona i per més de 25 municipis de Catalunya), va transcórrer en paral·lel al disseny d'un gran **programa social** que ja responia al que avui hom entén sota els principis de l'anomenada **música comunitària**; sense perdre de vista el rigor artístic i recollint la gran estela de la "música social" a Catalunya, aquest programa té com a grans objectius l'accessibilitat, la igualtat d'oportunitats, la convivència i la democràcia cultural.

L'any 2000 l'emergent associació va constituir-se en **Fundació Privada**, amb un Patronat que reunia personalitats de reconegut prestigi; amb això es va donar el primer pas per conduir l'entitat vers la seva professionalització, amb el reforçament de les seves relacions institucionals.

Amb tot aquest bagatge, i gràcies a diversos ajuts públics i privats, a partir del 2002 es decideix donar un gran impuls a les activitats socials, que de forma embrionària ja funcionaven des dels inicis. Avui, el **Projecte Socioeducatiu** transcorre sota l'empara del **Projecte Artísticocultural**, i més enllà dels col·lectius en situació de vulnerabilitat (prioritaris en aquests moments), la tasca de Ribermúsica no exclou la seva vocació envers **la ciutadania tota**, que anhela també les arts i la cultura com a forma de donar resposta als grans problemes existencials.

És així que sota el lema "Compromís social amb excel·lència artística", Ribermúsica es defineix com un gran projecte de **desenvolupament comunitari socioeducatiu**.

2.

José Antonio Abreu, el fundador del 'Sistema de Orquestas y Coros Infantiles y Juveniles de Venezuela', ha decidit apadrinar **Ribermúsica** en reconeixement a la gran tasca que des de 1995 la Fundació porta a terme a Barcelona.

A banda d'invitar personalment el seu director a conèixer 'in situ' un fenomen -el famós '**Sistema**'- que ja s'ha convertit en una autèntica revolució mundial, va manifestar-li la voluntat d'establir relacions entre dues institucions que ell entén com a homòlogues, bo i reconeixent en Ribermúsica la seva qualitat de projecte autòcton (per bé que identificat, segons les seves paraules, amb els propòsits del sistema veneçolà).

A més d'assimilar la realitat social de la Barcelona dels nostres dies (continguda, tota ella, en el microcosmos de Ciutat Vella), és la recuperació de la gran estela de "música social" que van instaurar a Catalunya prohoms com Clavé, Lluís Millet i Pau Casals allò que parla amb més propietat sobre els ideals de grandesa del Projecte Ribermúsica, i aquesta recuperació és el millor tribut a les nostres arrels.

Les quatre línies del **Projecte Socioeducatiu** (Tantarantan! - Taller de ritme i percussió, Ve-Ri-No-Tek - Veus, ritmes i noves tecnologies, Bàsquet Beat - Pulsació, ritme i bàsquet i Riborquestra - Orquestra Infantil Ribermúsica) responen, en la seva heterogeneïtat, a la idea d'interdisciplinarietat que dimana del Projecte Artísticocultural i defineixen el genuí segell de tot el Projecte Ribermúsica.

La creació de l'**EMIC** [Escola de Música per a la Interrelació Cultural], amb la idea que esdevingui l'escola de música i arts del Districte de Ciutat Vella, ha d'ésser la culminació de tot un esforç que comença en plena era post-olímpica i està vivint el seu desenvolupament en el context d'una crisi de valors que necessita la profunditat de pensament com a forma de bastir un nou **humanisme**.

És en aquesta direcció cap on cal ara encaminar tots els esforços: el Premi Josep Parera en pot ser el punt de partida.

Barcelona, 25 de juliol de 2011

CARTA DE JOAN PUIGDELLÍVOL A JOSÉ ANTONIO ABREU

Distinguido y admirado José Antonio Abreu,

A través de mi buen amigo Iván García me complace dirigirme a usted para darle a conocer la labor que la Fundació Privada Ribermúsica de Barcelona está llevando a cabo desde 1995 en el Distrito de Ciutat Vella de la Ciudad Condal, especialmente en el llamado 'Casc Antic', en pleno centro histórico, un territorio conformado por los antiguos barrios de La Ribera, Santa Caterina y Sant Pere, riquísimos por lo que se refiere a legado histórico-patrimonial y, al mismo tiempo, aglutinadores de una extraordinaria diversidad de culturas.

Antes que nada, querido maestro, desde estas líneas me parece obligado manifestarle mi más sincero respeto y admiración, y felicitarle por el impresionante éxito mundial del 'Sistema' que con tan gran esfuerzo y entrega creara usted en 1975 y que hoy ya se ha situado en la cúspide de la llamada 'música comunitaria'. El maravilloso modelo fundado por usted es un ejemplo a seguir para todos aquellos que creemos en la misión del músico y del artista como un auténtico apostolado en un mundo que necesita (hoy más que nunca) el arte y la cultura como única respuesta posible a los grandes problemas existenciales del ser humano, más allá de la simple forma de ocio o espectáculo que con demasiada frecuencia se les asigna.

Ribermúsica es una fundación privada que funciona bajo convenios con el Ajuntament de Barcelona y el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya y recibe ayudas de diversos patrocinadores privados. Mantiene excelentes relaciones con los tres grandes centros musicales de carácter oficial: el Auditori de Barcelona, el Gran Teatre del Liceu y el Palau de la Música Catalana. Debido a mi amistad personal con cada uno de sus respectivos directores, todos ellos conocen perfectamente la trayectoria de nuestra fundación, y es por ese motivo que uno de los objetivos del nuevo Plan Estratégico es proponer su incorporación al patronato de la misma. A su vez, nuestra red de contactos se extiende a más de setenta instituciones, entre ellas la ESMUC y los principales centros docentes musicales, las dos universidades de Barcelona, la organización internacional Educación sin Fronteras y también el Consell Català de la Música, con cuyo presidente, Josep Maria Busquets, me une una profunda amistad. Fue precisamente a través de él con quien usted ya tuvo noticia de Ribermúsica en ocasión del Congreso Internacional que esta institución organizó en 2009.

Desde hace poco más de un año, Ribermúsica tiene el privilegio de recibir el soporte de la Fundación Ariane de Rothschild, delegación en España de la Edmond & Benjamin de Rothschild Foundations de Suiza, privilegio que comparte en Catalunya con la fundación de Jordi Savall. Este soporte se ciñe exclusivamente a la formación y desarrollo de la 'Riborquestra', la Orquesta Infantil Ribermúsica, el "proyecto estrella" de las actividades socioeducativas, inspirado sin duda en el "modelo Venezuela" y que ya empieza a ser objeto de especial atención por parte de los medios.

El Presidente de Honor de la Fundació Privada Ribermúsica es el reputado director de orquesta Antoni Ros-Marbà, y ostenta la Vicepresidencia quien fuera por muchos años Director General del Liceu, Josep Caminal, ahora Consejero Delegado del Grupo Godó. El 'Consell Assessor' reúne algunos de los nombres más relevantes de la escena cultural de Catalunya.

A falta de más espacio en esta mi carta personal, le sugiero consultar el dossier adjunto; ameno, manejable y con profusión de imágenes, a la vez que continente de la información más esencial. Pero si hubiera que sintetizar nuestro proyecto en una frase, ésta podría ser: "RIBERMÚSICA ES UN PROYECTO DE MÚSICA COMUNITARIA QUE PARTICIPA DE LA GRAN ECLOSIÓN QUE ESTE FENÓMENO ESTÁ VIVIENDO EN TODO EL MUNDO. SUS DOS GRANDES PARTICULARIDADES SON LA CREACIÓN DE UN MODELO AUTÓCTONO, HEREDERO DIRECTO DE LA GRAN LABOR DE "MÚSICA SOCIAL" QUE HA VIVIDO CATALUNYA DESDE EL SIGLO XIX (J. A. CLAVÉ, PAU CASALS...) Y LA SOLIDEZ DE SU DISCURSO ARTÍSTICO-CULTURAL, PROPICIADO POR EL 'FESTIVAL DE TARDOR', QUE INVOLUCRA A TODO UN BARRIO, EN SUS MÁS DIVERSOS ESTAMENTOS, BAJO LA ADVOCACIÓN DE LA MÚSICA.

Personalmente, he seguido todo el devenir de la Fundación Abreu a través de la prensa y he visionado los innumerables testimonios de Internet y adquirido la totalidad de filmes editados en DVD, haciendo de ello partícipe a todo mi equipo. Ni que decir tiene que contar con su adhesión personal al Proyecto Ribermúsica sería para nosotros como recibir la "bendición del patriarca"; pero si además tuviéramos el honor de ser invitados para conocerle personalmente y poder vivir, por unos días, 'El Sistema' en vivo y en directo, esto representaría la mayor recompensa y el espaldarazo decisivo a casi veinte años de labor ininterrumpida en pro de una cultura musical de corte progresista, que está propiciando la creación de un nuevo pensamiento humanístico.

Reciba el testimonio de mi consideración y cordial estima.

Joan Puigdemívol
Director de la Fundació Privada Ribermúsica
Barcelona, septiembre de 2011

FUNDACIÓ PRIVADA RIBERMÚSICA
Placeta de Montcada, 14 4rt. - 08003 Barcelona
Tel. 933 193 089 - Fax 933 103 841
ribermusica@ribermusica.org
www.ribermusica.org
[facebook/ribermusica.org](https://www.facebook.com/ribermusica.org)